

В. В. Мартинець,
к. е. н., доцент, Сумський державний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6932-9790>
В. А. Білошанка,
студентка, Сумський державний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-4511-3481>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.3.142

МЕНЕДЖМЕНТ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

V. Martynets,
PhD in Economics, Associate Professor, Sumy State University
V. Biloshapka,
Student, Sumy State University

EDUCATIONAL MANAGEMENT IN UKRAINE: CURRENT CHALLENGES AND THE ROLE OF STATE REGULATION

У статті досліджено сучасні виклики, з якими стикається система управління освітою в Україні, та роль державного регулювання. Проаналізовано вплив на освіту таких факторів, як недостатнє фінансування, демографічні зміни, наслідки війни, цифровізація та глобалізація. Також розглянуто вплив на функціонування освітніх закладів зовнішніх факторів: економічна нестабільності та військові дії.

В роботі виявлено, що основними інструментами державного регулювання є нормативно-правові, фінансові та трансформаційні. Нормативно-правове регулювання охоплює прийняття нормативно-правових актів, які забезпечують функціонування освітньої системи та регулюють права й обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Фінансові механізми включають бюджетне забезпечення освітніх установ, виділення коштів на модернізацію інфраструктури та впровадження інновацій. За допомогою трансформаційних інструментів відбувається впровадження технологій для модернізації освітнього процесу.

The article examines the current challenges faced by the education management system in Ukraine and the role of state regulation in overcoming them. The author analyzes the impact on education of such factors as insufficient funding, demographic changes, the effects of war, digitalization and globalization. Despite the nominal increase in education expenditures, their real growth is quite insignificant and does not meet real needs. In recent years, the number of educational institutions has been rapidly declining, causing problems with access to education. Despite the active reforms in recent years, there is a significant number of That is, although the reforms were aimed at optimizing the educational network and improving the quality of education, their implementation has been mixed. To achieve the planned results, it is necessary to take a more systematic approach to such changes, ensuring transparency of processes, involvement of communities in decision-making, and consideration of regional specifics.

The impact of external factors, such as economic instability and military actions, on the functioning of educational institutions is also considered. Economic instability, in particular, significantly limits funding for the education sector, which leads to insufficient material and technical support, reduced development programs, and lower salaries for teachers. And the war has an even more devastating impact, disrupting the functioning of educational institutions and forcing them to work under constant threat.

The study found that the main instruments of state regulation can be divided into regulatory, financial, and transformational. Regulatory and legal regulation includes the adoption of laws, regulations and other acts that ensure the functioning of the educational system, define quality standards and regulate the rights and obligations of all participants in the educational process. Financial mechanisms include budgetary support for educational institutions, allocation of funds for infrastructure modernization, introduction of innovations and support for socially vulnerable groups. Transformational tools are used to introduce technologies to modernize the educational process, including the creation of distance learning platforms, the development of electronic diaries and journals, the automation of administrative processes, and the integration of innovative digital tools into curricula. All tools interact with each other, which allows for comprehensive regulation of the education sector.

Ключові слова: менеджмент освіти, державне регулювання, система освіти, трансформаційні процеси.
Key words: education management, state regulation, education system, transformation processes.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

У сучасному світі освіта відіграє ключову роль у формуванні суспільства, орієнтованого на знання, інновації та сталий розвиток. В Україні система освіти переживає складний період трансформацій, обумовлений як внутрішніми змінами, так і зовнішніми викликами. Сучасні тенденції, такі як цифровізація, глобалізація та інтеграція до європейського освітнього простору, висувають нові вимоги до менеджменту освіти. Державне регулювання є одним із ключових інструментів, що впливає на функціонування системи освіти. Успішне управління можливе лише за умов гармонійної взаємодії між державою, освітніми установами та іншими стейкхолдерами. Водночас економічна нестабільність, наслідки війни та обмежене фінансування значно ускладнюють ефективне управління освітньою сферою.

Тому сучасні виклики, з якими стикається менеджмент освіти в Україні, потребують не лише аналізу, але й вироблення нових стратегій для їх подолання. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю виявлення інструментів забезпечення якісного управління у сфері освіти, яке відповідатиме сучасним стандартам і сприятиме розвитку людського капіталу. Особливої уваги потребує роль державного регулювання, яке має створювати умови для впровадження інновацій, підвищення ефективності освітніх процесів та стабільного функціонування системи освіти в умовах кризових явищ.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблема ефективного менеджменту освіти в Україні та роль державного регулювання є предметом численних наукових досліджень і публікацій, що відображають багатогранність викликів, пов'язаних з управлінням освітньою сферою.

У роботах українських дослідників, таких як М. Лахижа [5], В. Хмелюк [12], О. Білик [12], Н. Подольчак [12], Н. Сєркова [9] та ін. акцентується увага на необхідності реформування нормативно-правової бази управління освітою. Дослідження Г. Генсерука [1], М. Бойка [1], А. Жаворонка [3], О. Попела [3] та ін. присвячені впливу цифровізації на менеджмент освіти.

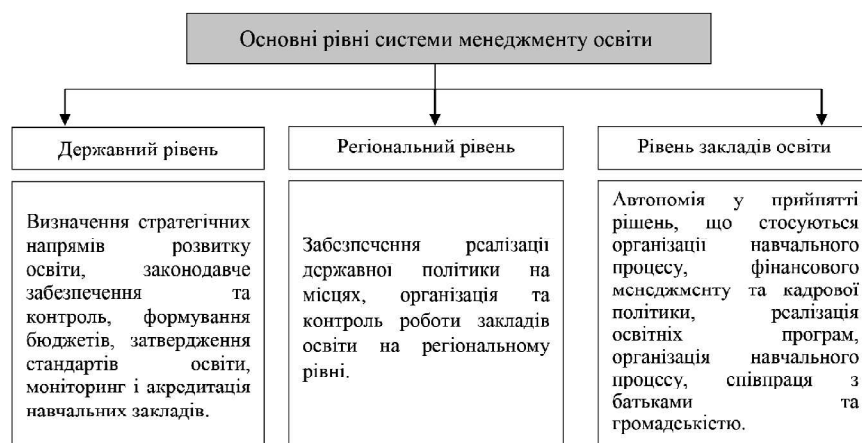
Фінансування системи освіти, потребу перегляду підходів до розподілу бюджетних коштів та залучення інвестицій у сферу освіти досліджують такі науковці як О. Тоцька [11], І. Титаренко [11], В. Лойко [6], К. Позднеева [6], С. Жильцов [6] та ін. Вплив війни на регулювання та розвиток системи освіти в своїх дослідженнях аналізували І. Шевчук [13], А. Шевчук [13], С. Сідлецький [10], А. Шандар [10] та ін.

МЕТА СТАТТІ

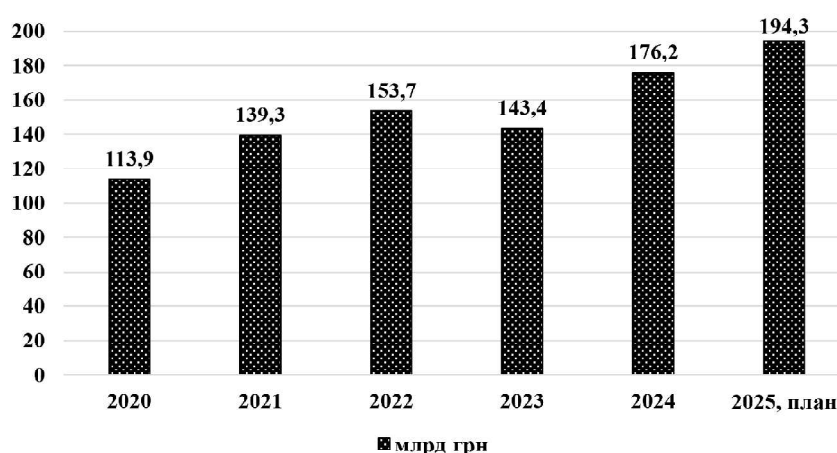
Метою статті є аналіз сучасних викликів, що постають перед системою менеджменту освіти в Україні, та виявленні ролі державного регулювання у вирішенні цих проблем.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Система менеджменту освіти є складним і багатограним механізмом, який забезпечує ефективну організацію, управління та розвиток освітнього процесу. Вона виконує ключову роль у формуванні якісного освітнього середовища, сприяючи досягненню стратегічних цілей суспільства, таких як підготовка висококваліфікованих фахівців, виховання свідомих громадян і забезпечення умов для особистісного розвитку. Її важливість полягає в інтеграції ресурсів, управлінських процесів та інноваційних підходів, які забезпечують адаптивність освіти до сучасних викликів і змін.

Рис. 1. Основні рівні системи менеджменту освіти

Джерело: узагальнено автором на основі [4].

Рис. 2. Обсяг фінансування освіти і науки протягом 2021—2025 рр.

Джерело: узагальнено автором на основі [2, 7].

Менеджмент освіти спрямований на підтримку стабільності та розвиток системи, забезпечення якості освітніх послуг, оптимізацію використання ресурсів і стимулювання творчого потенціалу учасників освітнього процесу, та охоплює всі рівні організації освітньої діяльності, від державного регулювання до управління конкретними навчальними закладами (рис. 1).

Регулювання освітньої діяльності в Україні здійснюється через комплексну систему органів державної влади, місцевого самоврядування та інших установ, які забезпечують реалізацію державної політики в освітній сфері. На чолі цієї системи стоїть Міністерство освіти і науки України (МОН), яке є головним органом виконавчої влади, відповідальним за розробку та впровадження національної освітньої політики [4]. Основною нормативно-правовою базою регулювання сфери освіти є Закон України "Про освіту", Закон "Про вищу освіту", Закон "Про загальну середню освіту", Конституція України та інші нормативно-правові акти, які визначають права, обов'язки та повноваження всіх суб'єктів освітнього процесу. Завдяки правильній організації управління освітою створюються умови для інклюзивності, доступності та рівності можливостей для всіх категорій населення.

Водночас система менеджменту освіти в Україні стикається з значною кількістю різноманітних викликів, які

зумовлені як внутрішніми, так і зовнішніми факторами. Одним з найбільш гострих є питання фінансування сфери освіти та науки, оскільки брак коштів може стати на заваді впровадженню сучасних технологій, оновленню навчальних програм та підвищенню кваліфікації вчителів, що є ключовими елементами для розвитку конкурентоспроможної освіти.

З рис. 2 можна зазначити, що в загальному за 6 років відбулося збільшення обсягів фінансування освіти.

Протягом 2020—2022 років відбувалося зростання обсягів фінансування, що становило 39,8 млрд. грн. Проте у 2023 році було виділено 143,4 млрд. грн, що на 10,3 млрд. грн менше ніж у попередній рік.

Що вказує на зміну пріоритетів фінансування з початком війни. Надалі обсяги фінансування значно зросли, що також закладено у план 2025 року — зростання у порівнянні з 2024 роком становить 18,1 млрд. грн. Тобто відбувається збільшення фінансування у напрямках освіти та науки, що вказує на зорієнтованість на підвищення якості освіти.

Ще одним важливим викликом є демографічні зміни, які впливають на кількість учнів та студентів, особливо у сільських регіонах. Зменшення чисельності населення, міграція молоді до великих міст чи за кордон створюють ситуацію, коли багато шкіл залишаються недоукомплектованими, а навчальний процес стає нерентабельним. Водночас, у великих містах виникає проблема перенавантаження шкіл, що також негативно позначається на якості освіти.

Розглянувши в таблиці 1 кількість закладів загальної середньої освіти України у 2017—2024 рр., можна зазначити, що кількість закладів освіти зменшувалась протягом всього аналізованого періоду. У сільській місцевості за цей час закрили 3776 шкіл. Найбільше зменшення шкіл відбулося у 2021—2023 років, коли за рік закривали близько 1000 шкіл, більша частина яких знаходилась саме в сільській місцевості. На ці роки припала реформа, що передбачала закриття малокомплектних шкіл та і переведення учнів до опор-

Таблиця 1. Динаміка закладів середньої освіти України

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Міська та сільська місцевості								
Кількість закладів, од	16858	16180	15521	15194	14873	13991	12976	12701
Кількість учнів, тис. ос.	3845,5	3921,7	4041,7	4138,5	4211,5	4230,4	4041,9	3906,1
Сільська місцевість								
Кількість закладів, од	11215	10581	9964	9622	9302	8446	7698	7439
Кількість учнів, тис. ос.	1184,8	1178,6	1194,5	1203,5	1212,2	1195,7	1134,0	1099,3

Джерело: узагальнено автором на основі [2].

них. Очікувалося, що це дозволить зосередити ресурси на більш ефективних закладах та забезпечити кращі умови для навчання.

Однак, результати цих заходів викликають суперечливі оцінки. З одного боку, концентрація ресурсів в опорних школах справді сприяла покращенню матеріально-технічної бази, доступу до сучасного обладнання та забезпеченню більш кваліфікованого викладання. З іншого боку, значна частина сільських громад зіткнулася з серйозними проблемами через закриття шкіл. Для багатьох учнів з віддалених сіл поїздка до опорної школи стала серйозною логістичною перешкодою, що негативно впливає на їхню успішність та здоров'я.

Крім того, не всі опорні школи були належним чином готові прийняти велику кількість нових учнів. Часто виникали проблеми з перевантаженістю класів, дефіцитом навчальних матеріалів та місць.

Таким чином, хоча реформа мала на меті оптимізацію освітньої мережі та покращення якості освіти, її реалізація виявилася неоднозначною. Для досягнення запланованих результатів необхідно більш системно підходити до таких змін, забезпечуючи прозорість процесів, залучення громад до прийняття рішень та врахування специфіки регіонів.

Якщо розглянути кількість учнів, то у 2017—2022 рр. відбувалося їх постійне зростання. Але у 2023—2024 рр. відбулося значне зменшення дітей, що спричинене масовою міграцією у зв'язку з війною. У сільській місцевості спостерігається така ж тенденція, але в загальному відбулося зменшення учнів у порівнянні з 2017 роком.

Тобто можна зазначити, що попри направленість політики на оптимізацію фінансування, виникають додаткові виклики, щодо доступності освіти для всього населення.

Щодо кількості закладів вищої освіти (рис. 3), то їх кількість досить сильно коливається. У період 2016—2018 рр. їх кількість коливалася в межах близь-

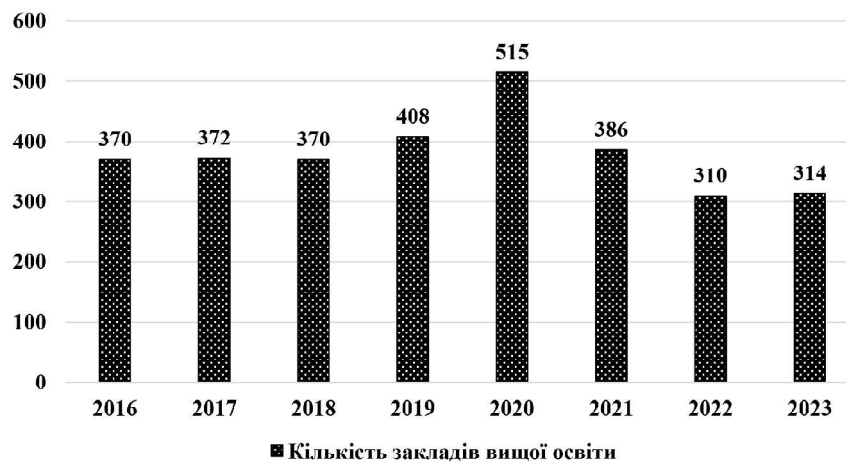

Рис. 3. Динаміка кількості закладів вищої освіти в Україні протягом 2016—2023 рр.

Джерело: узагальнено автором на основі [2].

ких 370. Надалі у 2019—2020 роках відбулися значні зміни і кількість закладів вищої освіти (ЗВО) досягла 515, з яких аж 332 заклади перебували на державній формі власності. Після чого спостерігається тенденція до зменшення ЗВО і у 2023 році їх кількість становить 314.

Але варто відзначити, що у 2020 році, коли спостерігалася найбільша кількість закладів вищої освіти, кількість студентів становила 1131,2 тис. осіб, а у 2023 — 1148,2 тис. осіб. Тобто відбулося збільшення кількості здобувачів вищої освіти при такому значному зменшенні закладів, що також вказує на певні проблеми з доступністю освіти.

Варто відмітити, що спостерігається досить неоднорідна структура закладів вищої освіти по Україні, їх найбільша кількість у місті Києві, Одеській, Львівській, Дніпропетровській та Харківській областях, що становить близько 60% всіх закладів. Це створює значні труднощі для студентів з інших регіонів країни, оскільки може виникнути потреба у переїзді в інше місто. Для сімей із низьким рівнем доходу це може стати перешкодою для отримання якісної вищої освіти.

Значний вплив на розвиток та формування системи освіти мають також зовнішні фактори. Вони мають як позитивні наслідки, так і негативні. Економіч-

Рис. 4. Інструменти державного регулювання сфери освіти

Джерело: узагальнено автором на основі [1, 3, 12, 13].

на нестабільність, зокрема, значно обмежує фінансування освітньої сфери, що призводить до недостатнього матеріально-технічного забезпечення, скорочення програм розвитку та зниження оплати праці педагогів. Це створює перешкоди для модернізації освітнього процесу, підвищення кваліфікації вчителів і забезпечення доступу до якісної освіти для всіх верств населення.

Війна справляє ще більш руйнівний вплив, порушуючи функціонування освітніх закладів і змушуючи їх працювати в умовах постійної загрози. За даними дослідження [8], проведеного за підтримки Міністерства освіти і науки України через 2 роки від початку повномасштабного вторгнення, 3798 закладів освіти постраждали від обстрілів, а 365 заклади повністю зруйновані. У таких умовах зростає значення дистанційного навчання, однак це також ускладнюється відсутністю доступу до технологій у багатьох регіонах, що створює нові виклики для системи менеджменту освіти.

У таких умовах роль державного регулювання у сфері освіти є надзвичайно важливою, оскільки саме держава визначає стратегічні напрями розвитку освітньої системи, створює необхідні умови для її функціонування та адаптує механізми управління до мінливих умов сучасного світу.

Основними інструментами регулювання виступають фінансові, нормативно-правові та трансформаційні механізми (рис. 4).

Нормативно-правове регулювання охоплює прийняття законів, постанов та інших актів, які забезпечують функціонування освітньої системи, визначають стандарти якості освіти та регулюють права й обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Нормативна база також регулює питання автономії навчальних закладів, впровадження нових освітніх програм і дотримання принципів академічної доброчесності. У сучасних умовах розробляються спеціальні законодавчі ініціативи, спрямовані на забезпечення стійкості освітньої системи в умовах війни або економічних криз [13].

Фінансові механізми включають бюджетне забезпечення освітніх установ, виділення коштів на модернізацію інфраструктури, впровадження інновацій і підтримку соціально вразливих груп населення. Одним із ключових інструментів є державне бюджетування, яке включає виділення коштів на фінансування закладів освіти всіх рівнів. В останні 5 років активно реалізовується реформа, що передбачає перерозподіл бюджетних коштів між навчальними закладами. Відбувається закриття малокомплектних шкіл і переведення учнів до опорних дозволяє зосередити ресурси на більш ефективних закладах, що забезпечує кращі умови для навчання і знижує адміністративні витрати [5, 12]. Це сприяє створенню більш гнучкої та стійкої системи фінансування, яка знижуватиме залежність від державного бюджету та дозволить залучати інвестиції для розвитку освітніх установ.

Важливим напрямком є освітня трансформація, однією з складових зазначеного напрямку — перехід до електронних підручників, цифрових платформ та дистанційного навчання в Україні. У рамках державних програм забезпечується доступ до Інтернету в освітніх закладах, особливо в сільській місцевості, а також закупівля комп'ютерного обладнання для шкіл [3, 12]. Відбувається впровадження технологій для модернізації освітнього процесу, що включає створення платформ для дистанційного навчання, розвиток електронних щоденників і журналів, автоматизацію адміністративних процесів та інтеграцію інноваційних цифрових інструментів у навчальні програми.

Узагальнені дії державного регулювання та їх вплив на сферу освіти зображено в табл. 2.

Хоча державна політика часто стикається з викликами, такими як обмеженість фінансів, бюрократичні бар'єри або нерівномірність регіонального розвитку, вона все ж залишається основним інструментом, який визначає перспективи освітньої системи країни. Ефективність цієї політики залежить від гнучкості, прозорості та здатності до швидкої адаптації до змін.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Ефективне управління освітньою сферою вимагає гармонійної взаємодії між державою, освітніми установами та громадянським суспільством. Ключовими викликами для розвитку та регулювання освітньої сфери є обмежене фінансування, демографічні зміни, нерівномірний доступ до освітніх послуг, а також наслідки війни. Попри спрямованість політики на оптимізацію ресурсів, ці виклики часто ускладнюють забезпечення рівного доступу до якісної освіти для всіх верств населення. Водночас, адаптація системи освіти до умов війни, зокрема розвиток дистанційного навчання, демонструє її здатність до трансформації, хоча й потребує подальшої підтримки з боку держави.

Для ефективного подолання викликів освітнього менеджменту в Україні необхідно розробляти і впроваджувати комплексні підходи, які враховуватимуть регіональні особливості, забезпечуватимуть прозорість процесів управління та створюватимуть умови для рівного доступу до освіти. Держава відіграє ключову роль у створенні стабільного середовища для освітньої

Таблиця 2. Інструменти державного регулювання та їх вплив на сферу освіти

Інструменти регулювання	Дії	Результати/наслідки
Фінансові інструменти	Фінансування закладів освіти з державного бюджету. Розподіл коштів між різними рівнями освіти.	Відсутність реального зростання видатків на освіту. Нерівномірний розподіл коштів через недосконалість формул фінансування. Обмеження фінансової автономії шкіл.
	Фінансування освітньої інфраструктури. Будівництво нових шкіл і модернізація існуючих. Ремонт будівель і створення інклюзивного середовища.	Покращення умов навчання учнів/студентів. Доступність освіти для дітей з особливими потребами. Нерівномірний розподіл фінансів на модернізацію між навчальними закладами. Забезпеченість матеріально-технічною базою. Відсутність орієнтованості на потреби навчальних закладів, фінансування лише визначених напрямків.
	Запровадження грантів і стипендій. Надання стипендій учням і студентам. Підтримка обдарованих учнів і студентів.	Підтримка талановитої молоді. Розвиток дослідницьких проєктів в освітній сфері. Обмеженість фінансування, через що багато талановитих учнів залишаються без підтримки. Залежність стипендіатів від змін державної фінансової політики.
Нормативно-правові інструменти	Розробка законів та підзаконних актів у сфері освіти, та внесення змін до чинних.	Висока залежність від політичних змін. Узгодження освітньої системи з міжнародними вимогами.
	Ухвалення стандартів освіти, впровадження вимог до рівня знань і компетенцій учнів.	Невідповідність нормативів сучасним потребам. Єдині стандарти забезпечують відповідний рівень якості освіти по всій країні. Відсутність належного матеріально-технічного забезпечення для відповідності вимогам стандартів.
	Затвердження правил роботи закладів освіти (ліцензування, акредитація)	Збільшення прозорості в роботі навчальних закладів. Надмірна бюрократизація, що ускладнює впровадження нових ініціатив. Покращення якості викладання.
Трансформаційні інструменти	Оновлення державних стандартів освіти. Інтеграція STEM технологій у шкільні програми. Перегляд і модернізація підручників та навчальних матеріалів.	Підвищення відповідності освіти сучасним вимогам ринку праці. Розвиток у дітей навичок критичного мислення та інноваційності. Перевантаження учнів через складність нових програм.
	Впровадження онлайн-платформ для навчання. Забезпечення шкіл комп'ютерами та швидкісним інтернетом.	Підвищення зручності для учнів, вчителів і батьків. Економія паперових ресурсів. Полегшення навчального процесу для учнів. Нерівність доступу до цифрових технологій у малозабезпечених сім'ях. Залежність від технічної інфраструктури.
	Запровадження освітніх інновацій. Створення лабораторій інноваційного навчання. Залучення до освіти сучасних технологій (штучний інтелект, віртуальна реальність).	Збільшення залученості учнів у навчальний процес. Розвиток творчих і технічних навичок у дітей. Формування сучасних компетенцій, які потрібні в професійному житті. Високі витрати на розробку та впровадження технологій. Нерівність доступу до інновацій через різний рівень фінансування закладів.

Джерело: узагальнено автором на основі [1, 3, 5, 12, 13].

діяльності, що сприятиме соціально-економічному розвитку.

Література:

1. Генсерук Г. Р., Бойко М. М. Цифрові технології як засіб підвищення якості освітнього процесу закладу вищої освіти. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи: матеріали V Міжнар. наук.-практ. інтер.-конф. м. Тернопіль, 30 квіт. 2020 р. ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. С. 110—111.

2. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 14.01.2025).
3. Жаворонюк А. В., Попелюх О. П. Сучасні тенденції впровадження інноваційних цифрових технологій у діяльність закладів вищої освіти України. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2024, № 2 (38), С. 58—68. URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/313992/304908> (дата звернення: 15.01.2025).
4. Закон України "Про освіту". Верховна Рада України. Закон № 2145-VIII., 2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 14.01.2025).
5. Лахиза М. І. Державне регулювання модернізації вищої освіти та науки в умовах європейської інтеграції. Економіка і регіон. 2024, № 1 (92). С. 274—280.
6. Лойко В. В., Поздєєва К. В., Жильцов М. О. Нові організаційно-правові форми функціонування закладів освіти як основа удосконалення економічного механізму розвитку системи загальної середньої освіти. European Scientific Journal of Economic and Financial Innovation. 2019, № 2 (4). С. 80—89. DOI: <http://doi.org/10.32750/2019-0208>
7. Міністерство освіти і науки України. 194,3 млрд грн виділено на фінансування освіти і науки у 2025 році. 2024. URL: <https://mon.gov.ua/news/1943-mlrd-hrn-vydileno-na-finansuvannia-osvity-i-nauky-u-2025-rotsi> (дата звернення: 14.01.2025).
8. Міністерство освіти і науки України. Війна та освіта. 2 роки повномасштабного вторгнення: бриф за результатами дослідження. Київ. 2024.
9. Серкова Н. А. Механізми державного регулювання розвитку вищої освіти в Україні: дис.... канд. наук з держ. управління: 25.00.02. Харків, 2020. 226 с.
10. Сідлецький С. І., Шандар А. М. Вища освіта в Україні в умовах воєнного стану: виклики та пріоритети. Економіка та суспільство. 2024, № 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-151>
11. Тоцька О. Л., Титаренко І. О. Фінансування освіти України з бюджетів різних рівнів в умовах війни. Освітня аналітика України. 2023, № 3 (24). С. 34—44. DOI: [10.32987/2617-8532-2023-3-34-44](https://doi.org/10.32987/2617-8532-2023-3-34-44)
12. Хмелюк В. С., Білик О. І., Подольчак Н. Ю. Система освіти в Україні, напрями її реформування. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2020, № 17. С. 112—115.
13. Шевчук І. Б., Шевчук А. В. Освітня аналітика крізь призму війни: виклики та можливості для вищої школи України. Економіка та суспільство. 2022, № 39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-80>
2. State Statistics Service of Ukraine (2025), available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (Accessed January 14, 2025).
3. Zhavoronok, A.V. and Popelo, O.P. (2024), "Modern trends in the implementation of innovative digital technologies in the activities of higher education institutions of Ukraine", Problemy i perspektivy ekonomiky ta upravlinnia, [Online], vol. 2 (38), pp. 58—68, available at: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/313992/304908> (Accessed 15 January 2025).
4. The Verkhovna Rada Ukraine (2017), The Law of Ukraine "On Education", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (Accessed 14 January 2025).
5. Lakhyzha, M.I. (2024), "State regulation of modernization of higher education and science in the conditions of European integration", Ekonomika i rehion, vol. 1 (92), pp. 274—280.
6. Loiko, V.V., Pozdieieva, K.V. and Zhylytsov, M.O. (2019), "New organizational and legal forms of functioning of educational institutions as the basis for improving the economic mechanism of general secondary education development", European Scientific Journal of Economic and Financial Innovation, [Online], vol. 2 (4), pp. 80—89. <http://doi.org/10.32750/2019-0208>.
7. Ministry of Education and Science of Ukraine (2024), "194.3 billion UAH allocated for education and science financing in 2025", available at: <https://mon.gov.ua/news/1943-mlrd-hrn-vydileno-na-finansuvannia-osvity-i-nauky-u-2025-rotsi> (Accessed 14 January 2025).
8. Ministry of Education and Science of Ukraine (2024), "War and education. 2 years of full-scale invasion: briefing on the results of the study", available at: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2024/02/10/Bryf.Viyna.ta.osvita.Dva.roky.povnomasshtabnoho.vtorhnennya.2024.ukr-10.02.2024.pdf> (Accessed 14 January 2025).
9. Serkova, N.A. (2020), "Mechanisms of state regulation of higher education development in Ukraine", Abstract of Ph.D. dissertation, Public Administration, Kharkiv, Ukraine.
10. Sidletskyi, S.I. and Shandar, A.M. (2024), "Higher education in Ukraine under martial law: challenges and priorities", Ekonomika ta suspilstvo, [Online], vol. 64. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-151>.
11. Totska, O.L. and Tytarenko, I.O. (2023), "Funding of education in Ukraine from budgets of different levels in wartime", Osvitnia analityka Ukrainy, [Online], vol. 3 (24), pp. 34—44. DOI: [10.32987/2617-8532-2023-3-34-44](https://doi.org/10.32987/2617-8532-2023-3-34-44). (Accessed 16 January 2025).
12. Khmeliuk, V.S., Bilyk, O.I. and Podolchak, N.Yu. (2020), "Education system in Ukraine, directions of its reform", Publichne upravlinnia i administruvannia of Ukraine, vol. 17, pp. 112—115.
13. Shevchuk, I.B. and Shevchuk, A.V. (2022), "Educational analytics through the prism of war: challenges and opportunities for higher education in Ukraine", Ekonomika ta suspilstvo, [Online], vol. 39. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-80>.

Стаття надійшла до редакції 23.01.2025 р.